

Mo sentrum kan landskapsarkitekturen skape sydlandsk stemning?

Byromseminar 18. mars 2015

Ola Bettum
Institutt for landskapsplanlegging, NMBU Ås
IN`BY as, Oslo

20.000 innb, industri, handel, STUDENTER, byråkrater

Blå og grønne strukturer i urbane strøk
20 studiepoeng

Høsten 2014

32 studenter
3 lærere

Systematiske analyser av det norske
stedets utfordringer:

Kjøllefjordsyndromet

Landskapet i omgivelsene er så praktfullt
at vi ikke anstrenger oss så veldig rett
rundt hushjørnet...

Analyser

I kartet er det markert bebyggelse og dens funksjon. Offentlig eller privat tjenesteyting kan være skole, barnehage kulturhus osv. Det vi kan lese ut i fra kartet er at boligbebyggelsen er den mest fremtredende. Den er konsentrert rundt sentrumsbebyggelsen, og omringet av næring og industri. Innimellom boligbebyggelsen finner vi noe offentlig og privat tjenesteyting. Boligbebyggelsen karakteriseres for med meste av eneboliger med private hager, det vi kaller villabebyggelse, men vi finner også rekkehus og leilighetskomplekser.

I forbindelse med oppgaveområdet finner vi videregående skole og andre offentlige tjenester, kulturhus inkludert, idretspark og boligbebyggelse. Boligbebyggelsen består både av eneboliger med tilhørende hager og av større leilighetskomplekser.

Kartet forteller oss noe om forholdet mellom regulerte grønne og grå arealer. I og i tilknytning til sentrumsområdet kan det virke som om parkeringsarealene er like store eller større enn grøntområdene.

Grønnstrukturen er fragmentert og spredt og det finnes få eller ingen koblinger mellom dem. Mo i Rana har flere parker og grønne arealer, men ambisjonsnivået er lavt.

Kartet viser også veinettet i de sentrumsnære områdene. De oransje veiene er av størst viktighet, de som forsyner størsteparten av området. De gule veiene er adkomstveiene som videre forsyner sentrums- og boligbebyggelsen. Nordlandsveien er en viktig og trafikkert transportåre som forsyner store deler av boligbebyggelsen. Men, vi ser også at alle boliger og tjenester fortsatt vil være tilgjengelig med bil hvis nedre deler av Nordlandsveien blir bilfritt. Etter at ny E6 ble bygget ble Nordlandsveien litt overflødig.

Parkeringsarealer(i rødt) og veinettet(i gult og oransje) utgjør tilsammen store ikke-permeable flater, som gjør at mye av overvannet vil belaste VA-nettet.

Fragmenteringsfenomenet

Sentrum er svært kompakt, men de
blågrønne strukturene er
usammenhengende

ANALYSE, ZOOM UT DEN STORE SAMMENHENGEN

Sammendrag av de overordnede analysene

I en avstand på 400 meter fra midten av Talvikparken, er det fem institusjoner som til sammen huser flere hundre mennesker hver dag. Disse institusjonene er potensielle brukere av Talvikparken. Innenfor disse 400 meterne ligger også sentrum av Mo i Rana. Dette viser at Talvikparken har en svært sentral lokalisering.

På dette overordnede kartet ser man også hvor få store, offentlig tilgjengelige grønne områder ligger i nærhet til sentrum. Talvikparken er et stort, sentrumsnært grønt område som er viktig å ta vare på.

Tegnforklaring

Synliggjøre eksisterende grønne områder

SOMMERBLOMSTER

CONTAINERCAFE

Strategisk utvidelse av grønne linjer i
sentrumskjernen

Analysen oppsummering

Bebyggelse

Ut i fra analysene har jeg identifisert de viktigste lokalitetne/funksjonene i tilknytning til oppgaveområdet. Disse er med på å styrke områdets potensiale som en viktig del av Mo sentrum.

Ved å transformere nedre del av Nordlandsveien kan man knytte sammen eksisterende parkarealer, skape en kobling mellom læringsinstitusjoner, og skape en

fortsettelse av den viktige Havmannaksen.

Kartleggingen av bebyggelsen viste også at det meste av bebyggelsen i umiddelbar nærhet til oppgaveområdet er private boliger, og et parkdrag rett utenfor døren vil være positivt.

Grønne og grå arealer

Mo i Rana har mange parker og grønne områder, men med et lavt ambisjonsnivå virker det som. De skjottes ikke tilstrekkelig og fremstår deretter. Parkområdene ligger desuten spredt og er ikke koblet sammen på noen måte. Ved

å transformere nedre del av Nordlandsveien fra grått til grønt skapes en forbindelse mellom Tallvikparken og sentrumsparken i tillegg til en ny brikke i Mo i Ranas grønnsstruktur.

Analysene av grønne og grå arealer viste også at Mo har avsatt mye areal til parkering. Dette, sammen med bilveiene vil utgjøre store arealer med ikke-permeable dekker. Med tanke på det fremtidige klimaet og de økte mengdene overvann det vil føre med seg er det viktig å gi vannet andre veier enn rett ned i VA-nettet.

Veistruktur

Analysene av veistrukturen i Mo viste at Nordlandsveien er en viktig vei og forsyner mange adkomstveier. Vi ser også at nedre del fremstår som en tydelig fortsettelse av Havmannaksen. Selv om analysene viste viktigheten av Nordlandsveien viste den også at det er mulig å legge om trafikkmønsteret slik at nedre del av Nordlandsveien mer eller mindre er bilfri. Dette gir rom for å skape en fotgjenger- og sykkelvennlig kobling til Havmannaksen.

Nordlandsparken - En urban bypark

Illustrasjonsplan
- 1:1000

Tegnforklaring

- Betula
- Salix
- Sorbus
- Prydgress
- Plen/gressarealer
- Grus
- Asfalt
- Betongdekke
- Sikt illustrasjoner

En tydelig fortsettelse av Havmannaksen ved gjennomgående bruk av dekke. Dekket, som består av rektangulære betongbiter med ulike teksturer og gradienter, går igjen oppover i parken.

Snitt A-A1
- 1:400

Foran deler av fasaden er det lagt inn en "grønn buffer" for å gjøre den mer interessant og pen.

Parkeringsplassen beholdes, men brytes opp ved hjelp av vegetasjon. Det legges en grønn buffer mot gangveiene, og plantes trær for å fortsette gateløpet.

Moheia videregående skole får et attraktivt uteareal med muligheter for aktivitet og avslapping i friminutter. Tydelige "innganger" til skolegården, og et gjennomgående formspråk knytter den sammen med resten av parken.

I møtet mellom Idrettsparken og Moheia videregående opparbeides et skateanlegg som gir mulighet for uorganisert aktivitet for alle, blant annet kan skoleelevene bruke anlegget i friminutter.

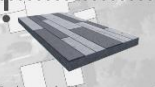
Nordlandsveien stenges for gjennomkjøring fra Idrettsparken og ned til kulturhuset og kobles på Lars Meyers Gate.

Koblingen til Idrettsparken skjer ved å sette fotgjengeren i fokus gjennom opparbeidelse av tydelig gangvei, samt fjerne kryssende trafikk. Det er fortsatt muligheter for å kjøre inn til private boliger.

Tydelig opparbeidet lekeplass for barn og unge, men det er muligheter for lek og moro i hele parken, i høyt gress, ved mindre dammer og ved de industrielle elementene.

Det er laget fire forsengklinger i terrenget som kan samle opp overvann ved kraftig nedbør. Den åpne overvannshåndteringen vil også være et estetisk grep.

Gangstien gjennom sentrum av parken er omkranset av høyt gress og frodige trær. Stiene er i grus (4-8mm) noe som vil øke parkens infiltrasjonsevne. Enden i hver brytning av stien er i samme betongdekke som starten av parken. Her er det muligheter for opphold og lek blandt frodig vegetasjon og kontrasterende elementer fra industrien.

Betongdekke som en visuell rød tråd som tydeliggjør koblingen til Havmannaksen

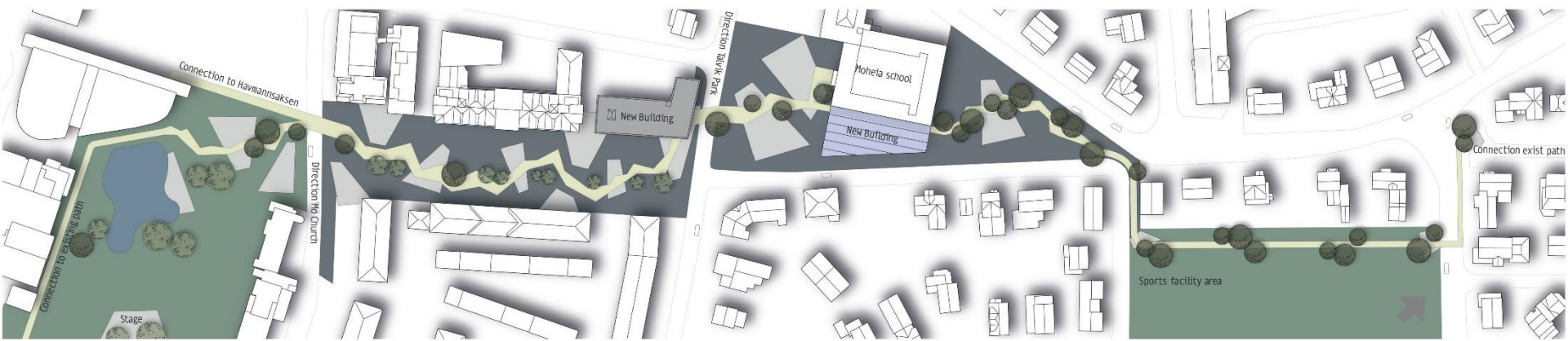
Installasjoner i materialer hentet fra den lokale industrien. Cortensøyler og betongklosser spredt blant høyt, vaiende gress

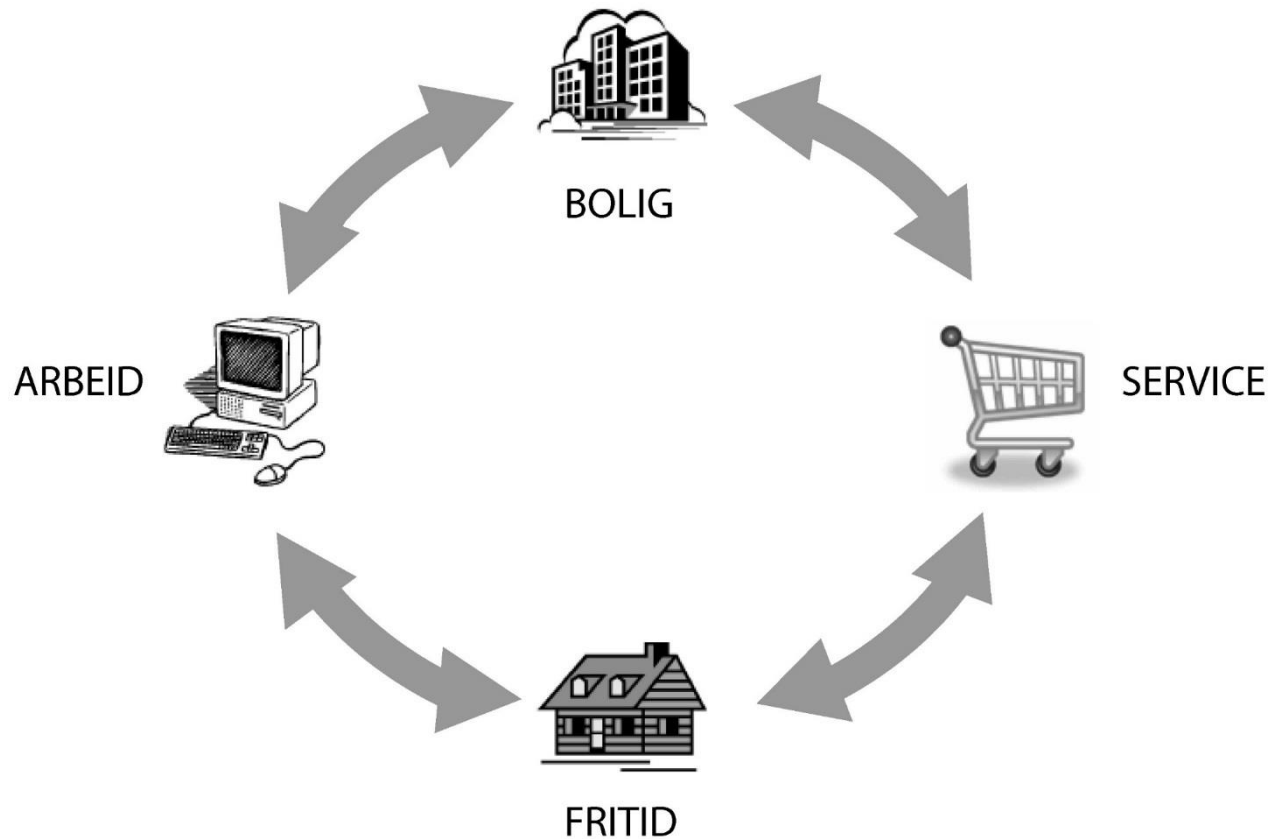
Sitteelementer med samme materialbruk som resten av parken. Betongbenken kan lyses opp fra undersiden for å skape en spennende effekt

LETS GET PHYSICAL

ARENASAMFUNNET

I arenasamfunnet spres
aktivitetene så tynt at de knapt er
synlige

Ta vare på alle mulige aktivitetsarenaer

Landskapsarkitekten må arbeide som
samfunnsgartner – det handler om mye
mer enn gategulv og trær!

1. Analysere aktivitetsmulighetene

SAMLE

alle bybygggeklosser som er tilgjengelige:

Bolig, butikk, skole, verksted, tannlege,

frisør, spåkone, kontor, kafe,

svømmehall, museum, ordfører,

skattefut, lensmann, NAV, eldresenter,

ungdomsklubb

CONDITORI

Man-fre 09-17
Lör 09-16
Sön 12-16

CONDITORI
RENT

JØRGENRUD BIL & DELER AS

Import og Salg av Volvo deler 69 83 55 50

2. Forbedre strukturen

3. Skape god formgiving

LØRENSKOG HUS

